

det? — onskabsfuld Glæde, at det ærede Medlem er bleven i Mindretal, hvor han stiller sig paa Standpunktet Ombygning. Det fremgaar af Betænkningen, hvori det ærede Medlem siger, at „skulde det vise sig, at det, indenfor en rimelig finansiel Ramme, fremtidigt er vanskeligt at forene de tre Kunstarter som hidtil i det nuværende Theater, maa det selvfølgelig være Skuespillet, for hvis Skyld „den danske Skueplads“ væsentligst er rejst, der maa beholde Førsterangspladsen“. Men det er jo dog altsaa ikke et saa gyldigt Standpunkt, det ærede Medlem stiller sig paa, at han afviser enhver Overvejelse af Nødvendigheden af Oprettelsen af en Talescene, for det ærede Medlems Sikkerhed fra tidligere Aar synes at være noget rokket.

Jeg vil i øvrigt gerne bemærke, at naar Operaen tilsyneladende har faaet en ret fremskudt Plads, saa er det muligt, at det i nogen Grad stammer fra et Eksperiment, idet Teaterdirektionen har ønsket at konstatere, i hvor høj Grad Operaen virkelig var i Stand til at bringes frem til et fremragende Standpunkt og i Stand til at samle et stort Publikum. Det er al Ære værd, at det har vist sig gør ligt, og det konstaterer tillige den betydelige Indflydelse, som Musikken har faaet i vort Aandsliv, en Indflydelse, som jeg er saa langt fra at ville beklage, at jeg tværtimod vil sige, at det forekommer mig, at det er heldigt, at det store Publikum mere og mere drages ind under denne Musikkens Indflydelse. Musikken har en i høj Grad forædlende Magt. Man siger om en By som Wien, at naar dens Befolkning er saa elskværdig og godmodig, stammer det i ikke ringe Grad fra, at der er Musik næsten overalt; det er et musikelskende Folk, og jo mere Musik er i Stand til at trænge ind overalt, desto mere tror jeg, at den paavirker Sindene. I næsten enhver Beværtning har man Musik, det er ogsaa et Middel til at stemme de Mennesker, der søge derhen, til en lille Smule mere Forstaaelse af, at Livet bestaar i mere end just det at sidde og drikke. At i det hele taget Musikken har stor Indflydelse og da navnlig, at den Kunststart, som her er Tale om, Operaen, har været i Stand til at drage voksende Skarer til sig, forekommer mig at være et meget heldigt Udtryk for en vis Smag i Tiden, som man ikke skal beklage. Det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) beklagede naturligvis heller ikke dette; han er vel enig med mig i, at det er et Fremskridt, naar Musikken saaledes har været i Stand til at gøre sig gældende. Men

den har ikke gjort sig gældende, tror jeg, paa Skuespillets Bekostning, uagtet det ærede Medlem jo synes at være noget tilbøjelig til at tro det og ligeledes opstillede det Spørgsmaal, hvad der er moderne Litteratur, og ikke syntes at have Øje for, at hver Tid har sin Litteratur, og at det, at denne Litteratur maaske netop ikke har kunnet gøre sig stærkt gældende paa det kongelige Teaters Scene, netop stammer fra, at man ved at forene de tre Kunstarter under eet har gjort det vanskeligt at lade hver enkelt komme fuldt til sin Ret.

Idet jeg altsaa i al Almindelighed maa sige, at jeg slutter mig til det Standpunkt, som er forfægtet af det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), skal jeg, uden at fordybe mig nærmere i dette, blot omtale det, som er sket med Hensyn til Lønningsforbedringer ved Teatret, saaledes som Udvalget nu er blevet enigt derom. Jeg vil gøre opmærksom paa, at der i Bemærkningerne til Lovforslaget, som det forelaa for os, blev udtalt, at Lønningerne vare alt andet end tidssvarende; men man forstærkede dette Udtryk ved at sige, at de ere til Dels ganske uforholdsmæssig lave. Man kunde imidlertid lige saa godt have brugt noget stærkere Udtryk. I Stedet for „uforholdsmæssig lave“ kunde man have sagt: „skandaløs lave“; man vilde for saa vidt endda ikke have sagt for meget. Naar man ser, hvad der bydes disse Folk, som i adskillige Tilfælde have maattet ofre mange Aar for at opnaa den kunstneriske Uddannelse, de sidde inde med, vil man ikke kunne paa-staa, det er høje Lønninger, der ydes. Og selv om det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) nu har paavist, at de ikke blot faa den Løn, der opføres her, men at der ogsaa er Feuen, vide vi alle, at det er ikke alle, der kunne glæde sig over den Indtægt, Feuen bringer. Det er navnlig de store Kunstnere, medens de andre kun have en forholdsvis ringe Part deri, og vi kunne da, naar vi ville betragte disse Folks økonomiske Stilling, ikke faa andet Indtryk, end at det er en uforholdsmæssig lav Løn, der ydes dem, for nu at bruge det mildeste Udtryk, der findes i Bemærkningerne til Lovforslaget. Naar jeg vilde fremdrage, hvad der gives af Lønninger, kunde jeg blot henlede Opmærksomheden paa, at der f. Eks. er Skuespillerlønninger paa 1,200 Kr., at der er Medlemmer af Kapellet, som heller ikke have mere, selv om der er et lille Pladstillæg, og at der er Korister, som ere saa langt nede som paa 400 Kr. Og for endelig at gaa ned til de allerdaarligst